

บทความ

หน่วยแพทย์ป่อเต็กตึ๊ง 40 ปีแห่งจิตอาสา

4 0 ปีมาแล้วที่ “หน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชน” ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ให้บริการตรวจรักษาแก่ผู้ป่วยผู้ยากไร้โดยไม่เลือกชั้นวรรณะ ไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา และไม่มีค่าใช้จ่าย นำมาซึ่งความอึ้งอัมของของผู้ที่ซึ่งเป็นจิตอาสา และความซาบซึ้งใจของประชาชนผู้ยากไร้และผู้ป่วยในพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลที่มารับบริการ

“หน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชน” ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 19 กันยายน 2519 ซึ่งนับจากวันที่ก่อตั้งจนถึงปัจจุบันมีการออกหน่วยไปแล้วกว่า 8,000 ครั้ง มีผู้ป่วยได้รับการตรวจรักษามากกว่า 1 ล้านราย ในแต่ละปีมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในโครงการนี้เบื้องต้น 3 ล้านบาท สำหรับการออกหน่วยทั้งในชุมชนยากไร้ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและพื้นที่ทุรกันดารในจังหวัดต่างๆ ทั่วประเทศ เดือนละไม่ต่ำกว่า 16 ครั้ง มีทั้ง “การออกหน่วยย่อย” เพื่อให้บริการรักษาโรคทั่วไป และ “การออกหน่วยใหญ่” ซึ่งจะให้บริการครอบคลุมทั้งการตรวจรักษาโรคทั่วไป บริการทันตกรรม เช่น ตรวจรักษาฟัน ถอนฟัน เคลือบฟลูออไรด์ บริการเจาะเลือดเพื่อตรวจคัดกรองเบาหวาน บริการตรวจสายตา และแจกแว่นสายตาฟรี ทั้งนี้ยังรวมไปถึงบริการตัดผมโดยช่างมืออาชีพ และการจัดกิจกรรมสันทนาการเสริมสร้างจินตนาการให้แก่เด็กๆ ในชุมชน

ด้วยความทุ่มเทและเสียสละของบรรดาจิตอาสาซึ่งมีทั้งแพทย์ พยาบาล และเภสัชกร จากโรงพยาบาลต่างๆ รวมถึงเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชนของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ส่งผลให้ผู้ป่วยยากไร้และผู้ที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลได้รับการรักษาอย่างถูกวิธี ได้รับยาที่มีคุณภาพ เนื่องจากการให้บริการตรวจรักษาของหน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชนนั้นมีขั้นตอนและมาตรฐานใกล้เคียงกับการให้บริการของโรงพยาบาลทั่วไป

บุคลากรของ “หน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชน” ของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง มีทั้งเจ้าหน้าที่ประจำของมูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง ซึ่งจะทำหน้าที่ในการบริหารจัดการและ

ประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่ที่จะไปออกหน่วย และอาสาสมัคร แพทย์ พยาบาล เภสัชกร จากโรงพยาบาลต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและเอกชน อาทิ โรงพยาบาลหัวเฉียว โรงพยาบาลผลิตสิน โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ฯลฯ ซึ่งจะทำหน้าที่ในการตรวจรักษา โดยอาสาสมัครในส่วนนี้มีประมาณ 40 คน และจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนเข้ามาช่วยงานของหน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชน

การออกหน่วยแต่ละครั้งนั้น เจ้าหน้าที่และแพทย์อาสาต้องเผชิญกับความยากลำบากนานัปการ ตั้งแต่ทางขึ้นเขาที่คดเคี้ยวสูงชัน ไร้อันของเปลวแดดที่แผดเผา และบ่อยครั้งที่ต้องแบกกล่องยาและอุปกรณ์เวชภัณฑ์เดินลุยฝุ่น ฝ่าโคลนเข้าไปในหมู่บ้าน เดินฝ่าดงน้ำครำเข้าไปในซอยลึกของชุมชนแออัด เพราะพวกเขาผู้ดีว่ามีผู้ป่วยที่ยากไร้รอคอยอยู่บนลิ้นรับร้อยชีวิต

นพ.สุวิชา บำรุงชีพ อดีตแพทย์ประจำโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า หนึ่งในแพทย์อาสาประจำ “หน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชน” มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง เล่าถึงประสบการณ์ในการทำงานแพทย์อาสาด้วยแวดตาที่อึ้งอัมว่า “ผมเป็นแพทย์อาสาของหน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชน มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง มาประมาณ 2 ปีแล้วครับ คือเราอยากใช้ความรู้ช่วยเหลือชาวบ้านที่ด้อยโอกาสนะครับ ก็ไปทุกพื้นที่เหนือ ใต้ อีสาน พื้นที่ตามตะเข็บชายแดน หมู่บ้านชาวเขา กะเหรี่ยงบนดอย บางที่ออกหน่วยใหญ่เราต้องไปรถบัส เพราะบุคลากรเยอะ เครื่องไม้เครื่องมือเยอะ ที่นี้รถบัสได้เขารันไปมันก็อันตรายครับ สูงชันและโค้งเยอะ ใจหายใจคว่ำ เสี่ยงพอสมควร รถดับบ้างอะไรบ้าง บางพื้นที่ที่ไม่มีไฟฟ้า หรือแม้แต่ในพื้นที่กรุงเทพฯ เองเนี่ย เนื่องจากเราออกหน่วยในพื้นที่ชุมชนแออัด ทางแคบ รถเข้าไม่ได้ เราก็ต้องเดินแบกอุปกรณ์เข้าไป คือมันลำบาก แต่อิ่มใจนะครับ เพราะผมมองว่ามันเป็นการตอบแทนสังคม เราได้มีโอกาสเรียนหมอ ได้ทำงานที่ดี เรามีแล้วเราก็แบ่งปัน”

ในส่วนของผู้รับบริการ นางมิลิ จิตราลัย วัย 59 ปี หนึ่งในผู้ป่วยที่มาใช้บริการรักษาจากหน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชน พูดถึงการให้บริการของหน่วยแพทย์ฯ ด้วยความซาบซึ้งใจว่า “บ๊ากับสามีเป็นคนงานก่อสร้าง ก็ย้ายที่อยู่ไปเรื่อยๆ ที่นี้ตอนป่าทำงานเกิดอุบัติเหตุ ลูกสะบ้าหัวเข่าแตก ขาเลยไม่ดี แล้วก็ เป็นโรคความดัน โรคกระเพาะ ก็ไปหาหมอที่โรงพยาบาลเหมือนกัน แต่ไม่บ่อย เราก็ไม่ไหว ไม่มีเงิน แค่ว่ารถก็หลายร้อยแล้ว เพราะขาไม่ดี โทษรถเมล์ไม่ไหวก็ต้องไปแท็กซี่ พอมีหมอมารักษาถึงที่บ๊าก็คิดใจ หมอก็ให้ยาแก้โรคกระเพาะมาขวดใหญ่เลย เราคนจนนะ มีคนมาช่วยเราก็คิดใจ”

มูลนิธิป่อเต็กตึ๊ง เป็นองค์กรการกุศลจีนที่ใหญ่ที่สุดของสังคมไทย ริเริ่มขึ้นในกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี พ.ศ.2453 โดยพ่อค้าชาวจีนโพ้นทะเล 12 คน ผู้มีความศรัทธาและมุ่งเจริญรอยตามกุศลเจตนาของ “ได๋ฮงกงโจ้วฮือ” พระอรหันต์สงฆ์สมัยราชวงศ์ซ่งที่ได้ชื่อว่าเป็น “เทพเจ้าผู้อนุเคราะห์สัตว์โลก” ต่อมาในปี พ.ศ.2480 ได้รับความร่วมมือจากสมาคมนักจีนต่างๆ และหนังสือพิมพ์จีน จัดตั้งเป็นมูลนิธิอย่างเป็นทางการภายใต้ชื่อ “ยิวเคี้ยวป่อเต็กเซียงตึ๊ง” นับเป็นมูลนิธิลำดับที่ 11 ของสยามประเทศ และได้ดำเนินงานสาธารณสงเคราะห์อย่างต่อเนื่องและรอบด้าน ทั้งด้านการบรรเทาสาธารณภัย ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผู้ยากไร้ขาดแคลน ให้บริการด้านการแพทย์และพยาบาล ทั้งที่โรงพยาบาลหัวเฉียว และบริการหน่วยแพทย์สงเคราะห์ชุมชนและการแพทย์แผนจีน สนับสนุนทุนด้านการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ พร้อมทั้งก่อตั้งสถาบันอุดมศึกษาระดับนานาชาติ ซึ่งได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อ “มหาวิทยาลัยยิวเคี้ยวเฉลิมพระเกียรติ”